

tZitemzo... met de privacy van (minderjarige) cliënten in de jeugdhulp

Nele Desmet, jurist tZitemzo - 2025

DRM - Aanpassing 2024

- ▶ Ook in het vernieuwd DRM staan informatie, communicatie, participatie, en dialoog centraal
- ▶ Vooral veranderingen voor de residentiële jeugdhulp, gemeenschapsinstellingen en het Vlaams detentiecentrum
 - ▶ **Doel:** jongeren (ook in open of gesloten residentiële settings) zo gewoon mogelijk laten opgroeien.
 - ▶ Hun rechten worden **uitgebreid** met oa. recht op onderwijs, vrije tijd, gezondheidszorg, persoonlijke bezittingen,...
 - ▶ Het **recht op bezoek & contact met de buitenwereld**, én het recht op privacy worden uitgebreid voor jongeren in gesloten settings.
 - ▶ Het recht op een **menswaardige behandeling** waarbij **afzondering en fixatie** maximaal moeten worden vermeden, wordt verder benadrukt.

DRM - Belangrijke uitgangspunten Huishoudelijk Reglement

- ▶ Info mbt leefregels, rechten (VP, rol voorziening en personeel, klachten), toezicht (privacy), vrijheidsbeperkende maatregelen,
 - ▶ Begrijpelijk, toelichting, ondersteunende info
- ▶ Oa. aanbod/aanpak/Afspraken mbt:
 - ▶ eigen, individuele kamer (delen?), kleren (bep. activiteiten), (verboden omwille v veiligheid, samenwonen in het gedrang, of illegaal) spullen,...
- ▶ Evaluatie leefregels/beleid + HHR in samenspraak met cliënt
- ▶ Klachtenprocedure

DRM - Belangrijke uitgangspunten Huishoudelijk Reglement

► Bezoekregeling

- Wanneer, waar, voorwaarden, omstandigheden, (incl. verbod/beperking bezoek specif. personen + motivatie)

► Externe contact

- Hoe, wanneer, omstandigheden, wanneer internet, controle op schriftelijke communicatie ifv veiligheid)

► Fouillering + doorzoeken:

- Verboden, behalve in gesloten vz bij geïnd. vermoedens (veiligheid)
- 2^e persoon aanwezig bij kamer doorzoeken
- In beslagname spullen: strafbaar of veiligheid

DRM - Belangrijke uitgangspunten

Registreren in dossier

- ▶ Verbod bezoek specif. personen + motivatie (OO of veiligheid)
- ▶ Beperking contact specif. personen + motivatie (veiligheid)
- ▶ Fouillering + kamer doorzoeken:
 - ▶ tijdstip + omstandigheden, naam v uitvoerder
geïndividualiseerde vermoedens, resultaat,

DRM - Recht op privacy

*Aangepast/Nieuw Afd. 5. Recht op respect vr
het privé- en familieleven => Art. 12/6 DRM*

- ▶ Art. 12/6. (~oud Art. 25) Recht op respect voor de persoonlijke levenssfeer en bescherming van persoonsgegevens
 - ▶ Bescherming van persoonsgegevens (=WBP)
 - ▶ Respectvolle omgang met de politieke, filosofische, ideologische of religieuze overtuiging, (gender)-identiteit, seksuele geaardheid
 - ▶ In context (semi-)residentiële voorzieningen + G.I., Vl.DC.
 - ▶ Recht op overleg omtrent de verblijfsomstandigheden

DRM - Recht op privacy

*Aangepast/Nieuw Afd. 5. Recht op respect vr
het privé- en familieleven => Art. 12/7 - 12/10 DRM*

- ▶ *Art. 12/7. Recht op verblijf in een gepaste, individuele kamer (vanaf 17 mei 2034)*
- ▶ *Art. 12/8. Recht op persoonlijke bezittingen (<-> Vl.DC)*
- ▶ *Art. 12/9. Recht op eigen kleding*
- ▶ *Art. 12/10. Recht op hygiëne*

DRM - Recht op familieleven

Aangepast/Nieuw Afd. 5. Recht op respect vr het privé- en familieleven => Art. 13 - 14/2 DRM

► *Art. 14/1. Recht op bezoek (<-> Vl. DC)*

=> regelmatig bezoek van personen naar keuze volgens bezoeksregeling in Huish. Regl., bezoek in huiselijke sfeer

<-> bepaalde bependingen mogelijk oa. door een rechter,
JHV: spec.p. ifv veiligheid in afwachting v RB,
GI: spec.p. ifv veiligheid en OO

=> Bepending besproken met mj en geregistreerd in dossier

=> Bepending max. 14 dagen, 1x verlengbaar

DRM - Recht op familieleven

Aangepast/Nieuw Afd. 5. Recht op respect vr het privé- en familieleven => Art. 13 - 14/2 DRM

► *Art. 14/ 1. Recht op bezoek (<-> Vl. DC)*

► **Géén beperking** bezoek (tijdens bezoeken)

van advocaat, klachteninstanties, jeugdmagistraat, maandcommissaris, KRC, zorginspectie, consulent, consulaire of diplomatieke ambt.

DRM - Recht op familieleven

Aangepast/Nieuw Afd. 5. Recht op respect vr het privé- en familieleven => Art. 13 - 14/2 DRM

► *Art. 14/2. Recht op extern contact op andere manieren (<-> Vl. DC)*

=> met iedereen naar keuze regelmatig communiceren volgens bepalingen in huishoudelijk reglement

- Bij aankomst vz geslotenb.: min. ouders, Opv.V. + 1 persoon nr keuze
- recht op internettoegang volgens Huish. Regl. + begeleidingst

DRM - Recht op familielevens

Aangepast/Nieuw Afd. 5. Recht op respect vr het privé- en familielevens => Art. 13 - 14/2 DRM

► *Art. 14/2. Recht op extern contact op andere manieren (<-> Vl. DC)*

- recht op internettoegang volgens Huish. Regl. + begeleidingst
- bepaalde beperkingen mogelijk oa. door een rechter: spec.p., JHV: spec.p. ifv veiligheid in afwachting RB, GI: spec.p. ifv veiligheid en OO

=> Beperking besproken met mj en geregistreerd in dossier

=> Beperking max. 14 dagen, 1x verlengbaar

! Onbep. briefwisseling tenzij rechterl. besl. tav. spec. p.
Huish. Regl. JHV kan controle schriftelijke communicatie bepalen
zonder inhoud te mogen lezen

Algemeen: Recht op privacy

- Onschendbaarheid woonst

Art. 15 G.W. = onschendbaarheid woonst

- ▶ Woonst = verblijfplaats (bv. kamer in vz, zh, internaat,...)
 - ▶ Enkel betreden/doorzoeken mét toestemming betrokkene (= bekwame minderjarige, of WV onbekwame mj) of noodtoestand, of op bevel onderzoeksrechter, of politie bij heterdaad - drugs
 - ▶ Van dit grondrecht kan niet op voorhand, op algemene wijze afstand gedaan worden (bv. niet door HHR te ondertekenen waarbij recht volledig uitgehold wordt)
 - ▶ Wel concrete afspraken in kader van veiligheid (noodtoestand), hygiëne (poetsen), en om pedagogische redenen (bij onbekwame mj)

DRM - recht op privacy

Aangepast/Nieuw Afd. 5. Recht op respect vr het privé- en familieleven => Art. 15/3 DRM

► *Art. 15/3. Fouillering en doorzoeken van de kamer*
(<-> Vl. DC + semi-Res.JHV)

=> In principe verboden tenzij in vz. met mandaat tot geslotenheid als er geïndividualiseerde vermoedens zijn dat mj gevaarlijke voorwerpen of substanties in bezit heeft.

- eerst dialoog met mj
- indien geen oplossing -> mj informeren over geplande actie
- Huish. Regl.: gedetailleerde procedure + wie bevoegd
- gedetailleerde registratie dossier
- Gevonden gevaarlijke of illegale voorwerpen -> afgenomen en bewaard of, vernietigd of, overgedragen a juiste instanties

Publicaties 't Zitemzo... als je patiënt bent

Publicaties 't Zitemzo... in de jeugdhulp

www.rechtspositie.be